



Besiktningens värsta fynd

Vi Båtägares besiktningssman Ronald Rybbe har den senaste sommaren dokumenterat vad glada amatörer kan åstadkomma i sina båtar. Varning för stötande bilder.

Ronald Rybbe tar tjugtals, ibland hundratals bilder på båtar han besiktigt för att i lugn och ro gå igenom båten en gång till vid skrivbordets dataskärm och för att ha ett underlag och bildbevis för protokollet han senare skriver ut. Han sticker in sin kamera dit ögat aldrig når och hittar både idiotiska och provisoriska lagningar och

lösningar som aldrig borde ha kommit längre än till tanken. Hans budskap med de här bilderna är dubbelt. Det första: en bra byggd båt kan med åren förvandlas till en sjöoduglig farkost av glada amatörer till ägare som tror att de kan och därför inte anlitar professionell hjälp. Att snålhet finns med i bilden ska inte uteslutas.

Det andra: att inte låta en erfaren, auktoriserad medlem av Båtbesiktningens Riksförening gå igenom den båt du är spekulant på är att till hundra procent sätta sin tillit till att alla tidigare ägare har varit exemplariska ägare.

Lasse Genberg



De flesta tankmaterial rostar och väldigt många tankar är felaktigt gjorda och bristfälligt förankrade.

1. Den professionella tanktillverkarens möda är inget värt när den snåle monterar en billig tankarmatur i vanlig stålplåt.

2. När en av USA:s största tillverkare av motorbåtar inte bemödar sig om att skydds-jorda vare sig bensintanken eller däckspå-fyllningen, ja då är det både livsfara och stor skandal.

3. När ägaren till den här motorbåten bytte ut sina aluminiumtankar på grund av korrosion valde han rostfri plåt. Han borde ha valt den dyrare syrafasta plåten. Nu rostar tanken, och bränsleslangarna, som är billig kylarslang, svullnar, mjuknar och klibbar. Det gillar inte insprutningspumpen.

4. Ägaren bytte dieselmotorns bränslere-turledning men fick problem med slangdimensionen vid tankanslutningen. Då behöll han helt enkelt en bit av den gamla för-torkade oarmerade helt felaktiga plastslangen och skarvade med den nya godkända bränsleslangen.





5.

Elsystemen är båtägarnas största lekstuga och de allra flesta systemen borde helt enkelt rivas ut.

5. Trots att ägaren kostat på LEAB:s fina elpanel som är en utmärkt bas att bygga upp ett elsystem på, så har den här självbyggaren misslyckats fullständigt.



6.

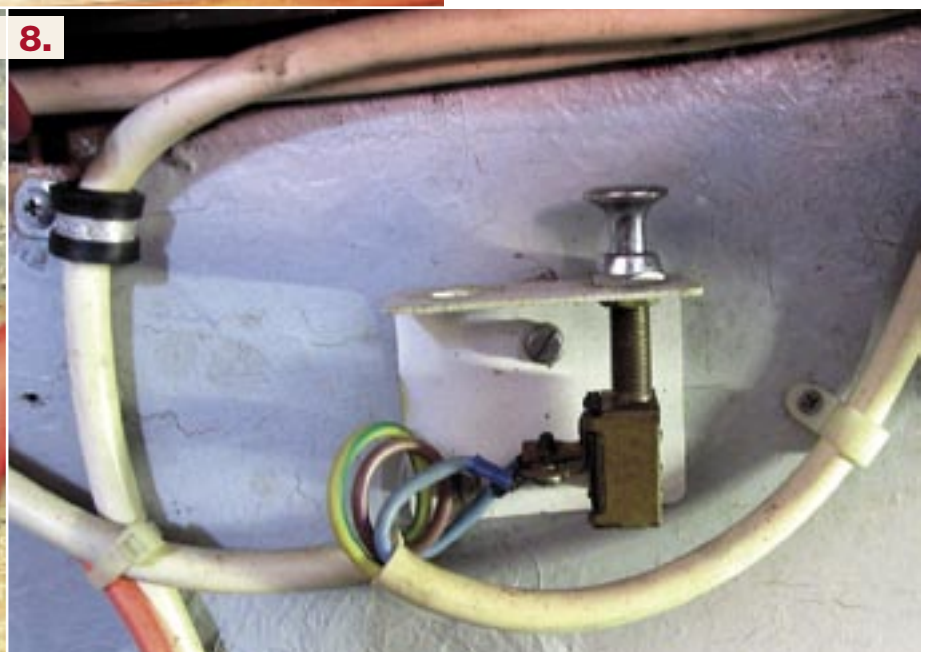
6. Batteribankar är oftast en bedräglig syn. Här föreligger alla tänkbara fel. Ingen fast förankring, inget mekaniskt skydd, ingen gasventilation (fyra batterier, 500 Ah), ingen kabelklamning, ingen förbrukarmärkning, ingen färgmärkning, blått-rött-svart allt på samma pol och till sist finner vi en kuloledning med 220 volts växelspanning liggande tvärs över alltihop.

7. Att montera en 220 volts honkontakt i botten på förliga stuvutrymmet och på densamma stuva ner blöta linor, fendorar, lösa gasoltuber, hårda ankare med kätting samt på detta spola in ryksjö vid gång i hårdare väder är så otroligt dumt.

8. Dialog med ägaren: Du har ett 220 volts landströmsintag, eller hur? Ja, där bak. Ja, det har jag noterat. Men var har du jordfelsbrytaren? Brytaren? Ja, menar du den här?



7. 8.





Gasol är den enklaste, renaste, säkraste, mest mångsidiga och användbara energibärare vi har. Det är färre olyckor med gasol än med sprit. Är det därför som folk glömmer bort alternativt struntar i att se över sin utrustning?

9. Visst ska du kolla framsidan på gasolspisen, brännarna, termovakterna och inne i ugnen. Men börja där bak och då särskilt inkommande gasolröret. De är som regel, och därtill idiotiskt nog, inte i syrafast stål. De rostar våldsamt därför att gasen är kall och då uppstår kondens på rörets utsida.

10. Självbyggaren har inte alls förstått innebörden av att »förvara gasolkärl i ett för mekanisk åverkan och gassäkert utrymme«. Visserligen kan man tycka att utrymmet är försett med kraftigt dimensionerad avloppsmöjlighet för eventuell läckande gasol, men inte ut ur båten, utan i stället in i båten.

11. Att förvara gasolflaskor i diskskåpet är inte bara otroligt dumt, det är en utmaning. I värsta fall slutar du som en siffra i olycksstatistiken.

12. Dialog med ägarna till motorbåt värd cirka 1,5 miljoner kronor:
 -Hur gammal är regulatorventilen?
 -Menar du den där? Ingen aning! När köpte vi båten? Det är 16 år sedan. Varför frågar du. Jodå jag förstår nog, den ser kanske lite sliten ut. Vad kostar en sådan, förresten?
 -Den kostar 148 kronor och den bör bytas vart femte år.
 - Oj då! Vart femte år, ja det var ju inte så mycket pengar i alla fall.





13.



14.



15. 16.



Septiktank och fekalietank är detsamma som skittank. Den samarbetar intimt med toaletten och så länge samspelet fungerar så är det frid och fröjd.

13. Inne i mörkret men med hjälp av kameran, kan du se på översidan av tanken den gröna inloppsledningen och i tankens nedre vänstra hörn ser du den blå utloppsledningen. Är detta intressant? Ja faktiskt. Fästbandet som skyttar längst till vänster i bilden har gott av och nu är den här skittanken på rymmen. Tänk dig en blåsig färd på öppet vatten i 15–20 knop, så länge slangarna sitter kvar slipper du få skiten i båten.

14. Ventilationsslangen är inte en fekalieslang utan en vanlig oarmerad plastslang som därtill är förtorkad och inte tål yttre belastning. Inte heller förekommer det någon slangklämma. Men det värsta är att anslutningen i tanktaket läcker och ägaren har försökt teta med toppcoat...

15. Septikslangen från toalettstolen är helt okej, men inte påträdd helt och hållet. Värre är att därmed fick ägaren inte plats med två slangklämmor. Till sist blev han också snål och satte dit en galvaniserad slangklämma.

16. Här har snålheten bedragit visheten rejält. En billig oarmerade plastslang och enkel galvaniserad klämma. På spolvattnet, en bit gammal trädgårdsslang modell äldre och enkel galvaniserad klämma. Tro mig, det här berättar en hel del om ägaren och därför kan man förvänta sig liknande sniklösningar över allt i båten.

BESIKTNING

Faktum är att de allra flesta inre fel på en motor kan ofta konstateras på utsidan av motorn.

17. Motorn varvar inte längre 3800 rpm på full gas som den gjorde när den var ny, och propellern är densamma. Det fattas 35–40% av motoreffekten, den här motorn är således i behov av en diagnos.

Här sitter en trolig orsak. Turbon ger inte alls det övertryck som den gjort tidigare, den har »koxsat igen«. När senast gjordes det en rejäl diagnos på pump och spridare? Hur ser förbränningsrummen och tätningsytorna för ventilerna ut?

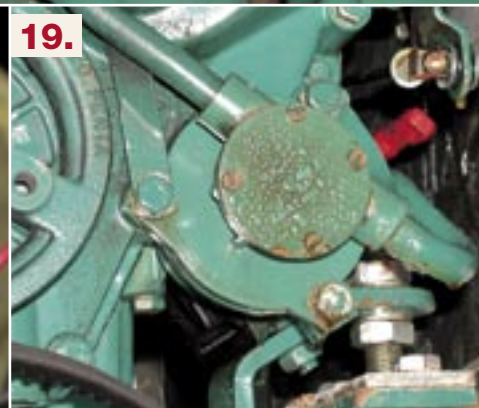
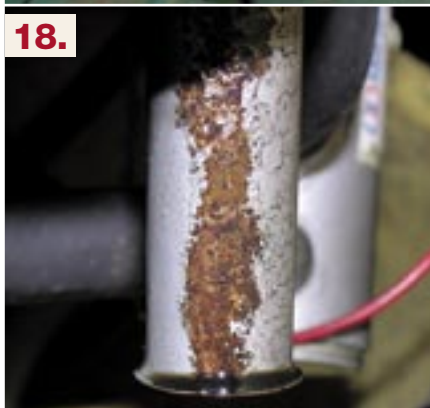
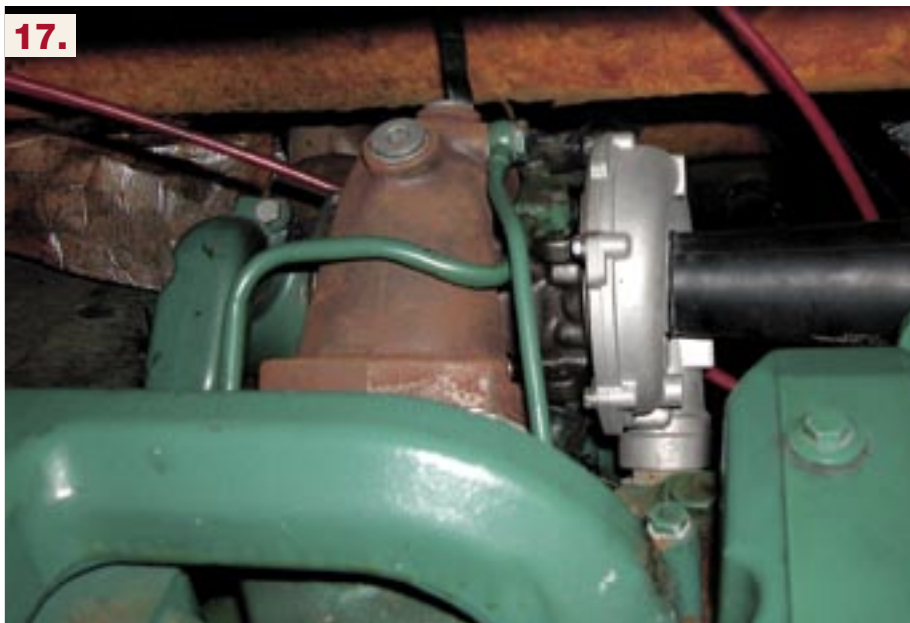
18. Den här snipan puttrar inte så länge till, den får just nu sista smörjelsen och oljan rinner ur luftintaget.

19. Sedan 1985 har den här båten haft kylproblem och man har bytt motor två gånger, den första på Volvo Pentas garanti. Detta är således den tredje motorn. Även denna har kylproblem vilket syns tydligt på sjövattpumpens lock där färgen bubblat sig på grund av otillräckligt kylvattenflöde. Felet kvarstår således och sitter mellan kylvattenintaget och anslutningen på motorn. Kanske dags att kolla lite seriöst.

20. Dialog med ägaren:

- Tvättar du luftfiltret varje år?
- De där grejorna har jag aldrig rört.
- Nej, jag ser det. Hur länge har du ägt båten?
- I åtta år.
- Kan du se att motorn tuggat i sig halva svampgummifiltret?
- Nej, hur ser man det?
- Ja, man ser det på att halva filtret fallit sönder och sugits in i motorn.
- Jaha, men den går rätt bra ändå.

21. Den här motorn lider också av konstanta överhettningsproblem, men ägaren har kört ändå. Man får fylla på ibland, menade han.





22.



23.

Båtägaren lämnar bilen på verkstaden och ringer efter rörmokaren och elektriker, men ska han skruva i själv.

22. Ägaren installerade en bogpropeller själv. Det blev ett bedrövligt arbete och han lyckades inte ens få den att sitta 90° tvärs i båten.

23. Frun ombord ville ha ett kylskåp. Kaptenen installerade det i skåpet för torrvaror och grytor. Men där var trångt, så för att få plats fick han säga ur lite på sidan om också. Efter det gick det inte att öppna dörren till diskskåpet.

24. Frun ville ha värme ombord och torra kläder. Kaptenen installerade. Han satte värmardelen i aktern och elementet i garderoben. Efter det fick man inte in kläderna i garderoben för där var upptaget av en stor bilkylare, läs »elementet«.

25. Frun ombord ville ha ett kylskåp. Kaptenen fann inget ledigt utrymme så han hängde det på skottet inne i förpiken på styrbords sida och ställde kylmaskinen på hyllan. Efter det sov hon alltid i akterhytten.

26. Ägaren skulle sälja båten, men kylvattenpumpen läckte vatten så häftigt att det stänkte i hela motorrummet. I stället för att laga pumpen, satte ägaren ett stänkskydd över det elektriska i form av en skärbräda så att inget skulle kortslutas.

27. Dialog med ägaren:
 -Varför har du klämt fast en sten under kylslangarna?
 -Det har jag gjort för att motorn inte ska bli överhettad.
 -Överhettad?
 -Ja, det är ju varmt kylvatten i slangarna och då är det ju inte bra att de ligger emot motorn.

»Frun ombord ville ha ett kylskåp. Kaptenen installerade det...«



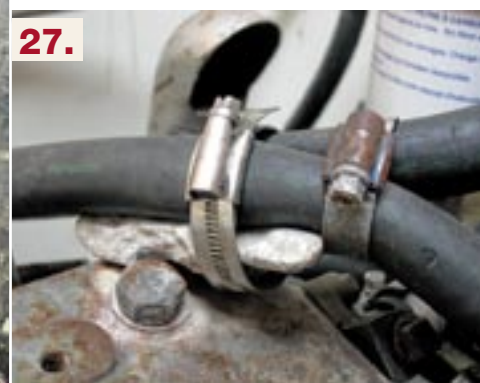
25.



24.



26.



27.

Ronald Rybbe är auktoriserad besiktningsman BBR och frilansskribent. Du når honom på: ronald.rybbe@marinkontroll.se